

نەورۆز

هەمیشە ستازەو کاری گەرە

حسین رشوانی

جەژنی نەورۆز بۆ گەلی کورد لووتکە ی هەرە بەرز ی نیشانەری خەبات و تیکۆشانه بۆ نەتەو هەمان ، لە هەموو قوناغی میژووی کورد هاندەری نەتەو هەمانە بۆ هەول دانی لابردنی جەوروو ستم و وەدی هینانی سەربەستی و سەرفرازی و ئازادی .

بە چاکی لە یادی نەورۆز وورد بینەو هە بۆمان بەدەردە کەوی کە ئەم یاده چ دەوریکی گرنگ دەگیری و گیراویەتی بۆ پتەو کردنی گیانی نەتەوایەتی و پاراستنی کەسایەتی نەتەوایی و بۆ دروست کردنی هەست بە یەك پەگەزی لە نیوان بەشە دابراوەکانی کوردستان لە هەموو قوناغە سامناکەکانی میژووی کورد .

لە بەر روشنایی ئەم پیشەکی یە دەتوانین بلین :
بەردەوامی نەتەوایی کورد لە سەر یادکردنەو هەی سالانە ی نەورۆز ئەم ئەنجام و مەبەستانە ی خوارەو وەدی دینی : -

هەموو نەتەواییەك پروداوو بەسەرھاتی جۆراو جۆر بە سەر ژیا نی دا تی پەریو ، هەر پروداوو کارەساتیکیش بە بیی کاری گەری و چونیەتی شوینیکی تاییەتی خوی بە جی هیشتوو ه لە نیو بیرو هەست و هوشی ئەم نەتەواییە .

جا هەرچەندە نەتەوایی میژووی سەرھاتی پەیدا بونی کۆن تر و دریزتر بی ئەو تۆماری ژینی کەسایەتی تاییەت بە خوی ، فراوان تر و دەولە مەند تر دەبی لە باری تاقی کردنەو و هە شارەزایی لە بارو بوواری هەلوێستی ژیان و گۆران کاریەکانیان .

جا ئەو پروداووانە لە پرووی کارتی کردنیان گەلی لیک جیاوازن لە گرنگیان دا بۆ پتەو کردنی یەکیەتی نەتەوایی دروست کردنی پەویەندی و دامەزراندنی پێبازی سەرەکی بۆ هەلس و کەوتی نەتەوایی هاندانی بۆ خەباتیکی نەبراو .

هەندیک لە پروداووانە ئەو نەندە بەرزو دیارن و هەکوو لووتکە یەکی بلند هەر لە بەر چاوون ، هەندیکی تر و هەکوو قووچەکی پی نیشانەرن لە سەر پێبازی خەباتی جۆراو جۆر .

2- یادی نه وروژو قاره مانه تی کاوه مه شخه لیکی پرشنگذاره بو
 نه ته وه که مان که هرگیز پروناکی ده به خشی له ناو هه موو
 ته موو مژو تاریکی یه که که سه رانسه ری ژیانی داگرتبی ،
 بریقه و تروسکه ی به تینی هه موو ئاسوی ئاراته پیروژه کانی
 پروون ده کاته وه ، وه ده یخاته سه ر بیرکاری به راووردی له
 نیوان ژیانی که له که مان له سه رده می کاوه ی ئاسنگه ر که له
 چ- باریکی تاریک و کزو بی ده سه لاتی دا بووه ، دوچاری
 جه ورو سته م و چه وسانه وه ی چ- زورداریکی ده ست
 نه ستوو رو پر توانا بووه ، له گه ل نه وه ش هه موو شان و
 شکوو ده سه لاتی نه م دوژمنه هه پروون به هه پروون بووه به
 دهستی کاوه و جه ماوه ری کورد که پشتیان گرتوو ده ست
 له ناو ده ست ناوه و سوور بووینه له سه ر ئازادی و پرزگاری .

3- یادی نه وروژ ههستی نه ته وه ی کورد به رز ده کاته وه له
 باری شانازی به رابوردوو هه کانی ، ته می لاتی و کزی و بی
 توانایی له دل و ده روونی ده ره ویته وه و پروونی ده کاته وه که
 هه ر که لیکی خاوه نی نه م رابوردوو هه بگرنگو پر له ئازایی و
 نه به زی یه بی شایانی نه وه یه هه ر به سه ر فرازی بژیت به
 هیچ جووری سه ر شوپ نه کا بو چ- زوردار ی ، چ- کوسپ و
 ته گه ره یه که ریگای پیش که وتن و سه ر که وتن ناتوانی
 لی بگری .

4- له نه وروژی دا هه میشه خوشه ویستی نیشتمان تازه
 ده بیته وه به هه ست و سوژیکی فراوان ترو قوول تر چونکه
 نه وروژو یاد کردنه وه ی زنجیره یه کی پروداوو کاره سات و
 سه ربرده ی جوړاو جوړ له خوشی و ناخوشی له تالی و سویری و
 له شیرینی دینیته وه به ر چاومان که په یوه ندیان له گه ل

باوک و باپیرانی دوورو نزیکمانی هه یه که له م نیشتمانه
 به شداریان له م رابوردوو هه جوړاو جوړه کردوو هه ، نه م
 نیشتمانه یان کردوته ئارامگاهی جهسته یان پاش نه مانیان
 که ئیسکو و پیست و ده ماریان که که رهسته ی چالاکی و
 خه بات و تی کویشان بووه ئیستا تیکه لی نه م خاکه پیروژه بووه
 که بی ی ده لین نیشتمان که نه وه مان بی ده سه لمینی

1- زیندوو کردنه وه و په ره پی دانی گیانی خه بات و تیکویشان له
 ناو جه ماوه ری کورد که راپه رینی کاوه ی ئاسنگه ر دژی
 نه ژده هاکی خوین مژ به سه ر مه شقیکی سه ره کی و
 شه قامیکی نه پساوه ی هه میشه یی بزنان ، له سه ری پروون
 له هه موو کات و هه لویتیکی که گه لی کورد ریگه ی ئازادی
 لی بگیری و له لایه ن دوژمن دهستی زولم و زوردار ی بخریته
 ناو مافه ره وایه کانی ، بو نه وه ی به شیوه ی کاوه ی قاره مان
 به دلنکی قاییم وه به دهستیکی پولایی به ره نگاری دوژمنی
 ناپاک بن و نه ته وه و وولاتی له چه نگ رزگار بکه ن ، وه کوله
 زنجیره ی خه باتی میژووی پر له شانازی نه ته وه که مان
 چه نده ها جار دووباره بووینه وه ، هه موو جاری له هه موو
 کاریک له مه میدانی جه نگه دا قاره مانانی نه ته وه که مان ، یادو
 شیوه و ئاکاری کاوه ی ئاسنگه ریان ، دووباره کردوته وه و به
 شیوه یه کی زیندوو پیشانی جیهان یان داوه ، به هه موو
 جوامیری و ئازایه تی که له شه رکه ری قاره مان بووه شینته وه
 نه م نمووناته ش زور باش دینه پیش چاو له میژووی نزیک و
 دوورمان .

نیشتمان سهره پای نه وهی مه لبه ندی زادهی هه موو لایه کمانه و یاریگه ی مندالیمان هه وارگه ی لای و رازو نیازی تیکرای ژیانمانه و شوینی هه وانه وه و پیداویستی زینه وهی مانه سهره پای نه مانه هه مووی تیکه لاره به خوین و لاشه ی هه موو تیره و په چه له کی هه موو هوزمان . جا به و یادانه وه به بوئه ی بیره وهی جه ژنی خوشه ویستی نیشتمانمان له ناو دل و هه ست و دهر وون و هوشمان پتر په یوه ست و جی گیرده بی .

5- له نه وروز هه موو سالی دیارده یه کی سر وشتی دووباره ده بیته وه له نیو چوار چیوه ی گورانکاری له سوورانی چه رخی گه ردووندا . نه ویش کوتایی وهرزکی به زه یرو زهنگو قورس و توندو کاریگه ره له سه ر باری گوزهران و ژیاندا ، نه مه ش که وهرزی زستانه نه و وهرزه ی به سه رماو سه ول و به فرو شه خته و باران و هه وری ره ش ناسو داپوشه ر ژیانی مروقو ناژهل و ده عباو زینده وهران و گیاو دره ختان وه ته نگ دینی ، بوماوه یه کی دریز له جمو چول و نه شه و نومایان ده وه ستینی ، نیشانه ی ژیان له گه ل دارو دره خت و زینده وهر وهرده گریته وه . که چی له ده وروبه ری نه وروز شکسته ده که وپته له شکری پوزانی ره ش و تهنگی زستان ، قرچه و له رزه ی سه ختی شه خته و به سه لوک و به فرو باران و وهیشوممه هه موو کول ده دهن و مل که چ ده کن به رامبه ر له شکری به هار که هه موو دلویی به فرو سه هولی توواوه تییدا قولپه دهکات و که ژ و گیاو دره خت و دارو گولو گه لایان ده جوشین و ده بوژیته وه ، له نوژن گیانیان وه به ر دینیته وه .

گه ردوون به چه شنی ده گوری زه ویش وه کو بووکی پازاوه دلداری خوی ده نوینی زه ماوه ندی هه موو گیان له به ریک سازده بی بالنده به فرفرکه ناوازی پر سوزی سر وشتی خوی دووباره تازه دهکات وه به گوی و دل و دهر وونی هه موو لایان

پاده گه یه نی دارو دره خت گیاو گول چوزه له ی ناسک و ته ر له ناو خوناوی پاکي سبه یانی به هاری سه ر ده رینی ، بوژ به بوژ گه ردنی به ره و ناسمان بلند دهکات .

جا یادکردنه وهی جه ژنی نه وروز له نیو گه لی کورد له م بوژه به شداریه که له گه ل سر وشت ، راهینان و تاقی کردنه وه یه کی هه میشه بی به بو خوتازه کردنه وه بو چوونه ناو ناخی ژیان . به باوه ریکی به هیزترو به دلکی قاییم ترو به گیانیکی کول نه دهر تر ، بو خه بات و راپه راندنی هه موو ئه رکی پیداویستی ژیان بو خودی مروقو بو گه ل و نیشتمان . وه هانده ریکه بو زال بوون به سه ر هه موو لاتی و کزی و کو سپ و ته گه ریکی که له کاروانی ژیان ناراسته ی ده کری و دینه پیش .

6- له یادکردنه وهی جه ژنی نه وروز ، نه ته وهی کورد هه موو سال دوپاتی دهکات وه که میله ته ی کورد میله تیکه هه رگیز تیکوشه ران و خه باتکاران و نه و دلسوزانه ی نه ته وه که یان له بیر ناچیت و هه میشه شانازیان پی دهکات وهریزیان لی ده گریت ، نه وانه له ناو هه ست و هوشی گه ل ده ژین وه ره نمرن .

نه مه ش نیشانه ی نه مه کداری و وه قاداری یه بو نه و نه ته وه یه ، هاندانه بو هه موو پوله کانی که هه ر چه ند قوربانی بدهن له پیناوی گه لی کورد ، هه ر چه ند سامان و توانایان به خت بکن له ریبازی خه باتی نه ته وایه تیان ، به فیرو ناچیت چونکه شوینی تاییه تی یان له ناو تومارگای هه ست ودلی نه ته وه که یان هه په وده بیت هه تاهه تایی . هه ر وه ها هه ستی کین و بق و گیانی توله سه ندنیان دووباره ده بیته وه به رامبه ر داگیرکه رو سه تم کاران که نه ته وه که ده چه وسیننه وه له هه موو یاد کردنه وه یه کی نه وروزدا که خوو ره ووشتی ناپاکی نه ژده هاکی خوین مژ دووباره ده کریته وه به هه موو توانا و زه بروهنگی له ده ستیان دیت به ره نگاری دوژمنی وولات دهن ، که وا بی وه کووله سه ره تادا ووتمان نه وروز گیانی شورشگیری و ته کانی خه بات له ناو گه لی کورد نوی دهکات وه و دریزه ی پی ده دات .

تی بیینی :

بو روون کردنه وه یه کی زیاتر له باری سوودی یاد کردنه وهی نه وروزو نه نجامه پیروژه کانی بو گه لی کورد تکایه پروانه لی کولینه وه یه کی نووسه ر له پاشکوی ژماره (6) ی گو قاری کاروان .